

รายการ ร้อยเรื่อง...เมืองไทย

สถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภาและสำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนสามเสน เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทร. 0-2242-5900 ต่อ 5731

เรื่อง ปัญหาบุหรี่ไฟฟ้ากับเยาวชนไทย
ผู้เรียบเรียง นายยุทธพงศ์ ปิ่นอนงค์ นิตกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานบริการวิชาการ 1 สำนักวิชาการ
ออกอากาศ มิถุนายน 2567

บุหรี่ไฟฟ้าหรือเรียกว่า e-cigarette มีการพัฒนาขึ้นในสาธารณรัฐประชาชนจีน ตั้งแต่ พ.ศ. 2546 โดยนายอัน ลิก เป็นนักเภสัชกรชาวจีน ในเวลาต่อมาความนิยมในการใช้บุหรี่ไฟฟ้าได้ขยายไปหลายประเทศทั่วโลก จากรายงานของ Statista ได้ระบุว่า ใน พ.ศ. 2567 โดยเฉพาะในสหพันธรัฐรัสเซีย รายได้จากการขายบุหรี่ไฟฟ้ามีมูลค่าถึง 1.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และในสหรัฐอเมริการายได้จากการขายบุหรี่ไฟฟ้ามีมูลค่าถึง 8 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เพราะคุณสมบัติของบุหรี่ไฟฟ้าไม่มีกลิ่นหรือควัน สามารถสูบได้ทุกหนทุกแห่ง ค่าใช้จ่ายก็ถูกกว่าสูบบุหรี่ทั่วไป อีกทั้งได้มีคำกล่าวอ้างสรรพคุณที่เกินจริงว่าสูบแล้วไม่เป็นอันตรายจากโรคมะเร็งอีกด้วย ซึ่งทำให้เป็นที่นิยมของคนทั่วไป

การทำงานของบุหรี่ไฟฟ้าถูกออกแบบให้เหมือนกับการสูบบุหรี่ทั่วไป โดยประกอบด้วยส่วนที่ติดกับริมฝีปาก (mouth-piece) หลังจากที่ผู้สูบหายใจผ่านทางส่วนที่ติดกับริมฝีปากจะมีหลอดบรรจุ (cartridge) อากาศที่ไหลผ่านจะกระตุ้นการทำงานของส่วนที่ทำให้เกิดความร้อน (atomizer) ในส่วนนี้จะทำให้ของเหลวที่มีสารนิโคตินระเหยเป็นไอ และผู้สูบหายใจเข้า นำไอระเหยที่มีนิโคตินเข้าสู่ร่างกาย ในส่วนปลายอีกด้านหนึ่งของบุหรี่ไฟฟ้าจะมีหลอดไฟเล็ก ๆ ที่มีแสงไฟสว่างเกิดขึ้นเมื่อผู้สูบสูดอากาศผ่านบุหรี่ไฟฟ้าเข้าสู่ร่างกาย ในหลอดบรรจุนี้ยังมีส่วนผสมอื่น ๆ นอกเหนือจากสารนิโคติน โดยมีความเข้มข้นตั้งแต่ 0-24 มิลลิกรัม เมื่อเทียบกับบุหรี่ทั่วไปจะมีความเข้มข้นของสารนิโคตินเพียง 1-2 มิลลิกรัม ซึ่งจะเห็นว่าการสูบบุหรี่ไฟฟ้ามีผลต่อร่างกายเป็นอย่างมาก ซึ่งจากรายงานของ Stanford Medicine ได้ระบุว่า การใช้บุหรี่ไฟฟ้าในปริมาณ 59 มิลลิกรัม/มิลลิลิตร เทียบเท่ากับการสูบบุหรี่ทั่วไปจำนวน 20 มวน นอกจากนี้ได้มีการเติมกลิ่นและรสชาติต่าง ๆ เช่น เมนทอล มอคค่า ช็อกโกแลต และสารแต่งกลิ่นอีกมากมายเพื่อจูงใจให้มีการสูบบุหรี่ไฟฟ้ามากขึ้น

ในปัจจุบันรัฐบาลไทยได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2567 เรื่อง การควบคุมการแพร่ระบาดของบุหรี่ไฟฟ้า เนื่องจากปัจจุบันสถานการณ์การแพร่ระบาดของบุหรี่ไฟฟ้ามีความรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มของนักเรียนและนักศึกษา โดยทางรัฐบาลไทยได้มีมาตรการสองส่วน คือ 1) มาตรการด้านการปราบปราม โดยให้กระทรวงการคลังร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการ

คุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งดำเนินการปรามปราม จับกุม ผู้ลักลอบนำเข้าและผู้จำหน่ายบุหรี่ไฟฟ้าและอุปกรณ์ส่วนควบอย่างจริงจัง เต็ดขาดและต่อเนื่อง โดยมี การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด และ 2) มาตรการด้านการป้องกัน โดยให้กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง พิจารณามาตรการป้องกันการเข้าถึงและการใช้บุหรี่ไฟฟ้า เช่น การเผยแพร่ความรู้และรณรงค์ เรื่องโทษของบุหรี่ไฟฟ้า การสร้างความตระหนักถึงข้อกฎหมายและบทลงโทษต่อการกระทำความผิด เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าและอุปกรณ์ส่วนควบ รวมทั้งการตรวจตราที่เข้มงวดเกี่ยวกับการมี การใช้ และการจำหน่าย บุหรี่ไฟฟ้าและอุปกรณ์ส่วนควบอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานศึกษาทุกระดับ

ในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ถึงพิษภัยบุหรี่ไฟฟ้านั้น ทางรัฐบาลไทยได้กำหนดคำขวัญ ไว้ว่า “**บุหรี่ไฟฟ้ามีสารพิษ เสพติด อันตราย**” (E-cigarette are toxic, addictive, dangerous) นอกจากนี้ จากรายงานสถิติปัญหาบุหรี่ไฟฟ้ากับเยาวชนทั้งของสหรัฐอเมริกาและของประเทศไทยผู้สูบที่เป็นเยาวชน มีอายุที่ใกล้เคียงกัน

ในสหรัฐอเมริกา จากรายงาน National Center for Health Statistics ใน พ.ศ. 2564 ระบุว่า เยาวชนสหรัฐอเมริกาอายุระหว่าง 18 ถึง 24 ปี มีการใช้บุหรี่ไฟฟ้ามากที่สุด โดยแบ่งเป็นเยาวชน ชายถึง 11.6% ส่วนเยาวชนหญิง 10.3%

ในประเทศไทย รายงานการใช้บุหรี่ไฟฟ้าของเยาวชน ระหว่าง พ.ศ. 2558 ถึง พ.ศ. 2565 ของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล องค์การอนามัยโลกประจำประเทศไทย และศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคแห่งสหรัฐอเมริกา ในกลุ่มนักเรียน อายุระหว่าง 13 ถึง 15 ปี จำนวน 6,752 คน จากโรงเรียน 87 โรงเรียนทุกภูมิภาค พบว่า การสูบบุหรี่ไฟฟ้า ของเยาวชนเพิ่มเป็น 17.6% ใน พ.ศ. 2565 จากเดิมอยู่ที่ 3.3% ใน พ.ศ. 2558 เทียบเท่ากับเพิ่มขึ้น 5.3 เท่า

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าจำนวนเยาวชนไทยมีการสูบบุหรี่ไฟฟ้าเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากผู้ผลิตบุหรี่ไฟฟ้า หลายยี่ห้อได้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตนเองอย่างต่อเนื่อง ได้มีการทำการตลาดอยู่ตลอดเวลา เช่น การออกแบบเคสบุหรี่ไฟฟ้าเป็นรูปกล่องนม รูปขนม หรือทำเคสรูปการ์ตูน จนครุ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ไม่สามารถทราบได้ ส่งผลทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพของเยาวชนจำนวนมาก ก่อให้เกิดภาวะค่าใช้จ่ายมากขึ้น สำหรับการดูแลรักษาผู้ป่วยดังกล่าวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐบาลไทยโดยหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนต้องร่วมมือกันเข้ามาช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างจริงจังทั้งในระยะสั้นและระยะยาวต่อไป

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- นิทัศน์ ศิริโชติรัตน์. (18 พฤศจิกายน 2561). “บุหรี่อิเล็กทรอนิกส์” นวัตกรรมที่ต้องจับตา. **ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ**. สืบค้น 29 พฤษภาคม 2567 จาก <https://www.trc.or.th/th/attachments/article/165/0018FS.pdf>
- “บุหรี่ไฟฟ้า” เป็นภัยต่อเยาวชนทั่วโลก. (28 พฤษภาคม 2567). **เดลินิวส์ ออนไลน์**. สืบค้น 29 พฤษภาคม 2567 จาก <https://www.dailynews.co.th/articles/3478406/>
- แสงเดือน สุวรรณรัศมี. (2565). วันงดสูบบุหรี่โลก. **มูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่**. สืบค้น 29 พฤษภาคม 2567 จาก <https://www.ashthailand.or.th/content/detail/93/124/10>

ภาษาต่างประเทศ

- Jenna, et al. (2020). **The Truths Behind Vaping: Information for Youth and Teens**. Retrieved May 29, 2024 from <https://extension.usu.edu/be-epic/research/the-truths-behind-vaping-information-for-youth-and-teens>
- Marsh, S. (2023). **How much nicotine is in a cigarette compared to a vape?**. Retrieved May 29, 2024 from <https://www.theguardian.com/society/2023/jun/23/how-much-nicotine-is-in-a-cigarette-compared-to-a-vape#:~:text=A%2020mg%2Fml%20vape%2C%20with,be%20far%20higher%20than%20allowed.>
- Meredith Alda. (2024). **E-Cigarettes-Russia**. Retrieved May 29, 2024 from <https://www.statista.com/outlook/cmo/tobacco-products/e-cigarettes/russia>
- Piyanuch Wattisan. (2023). **World No Tobacco Day 2023 Awards-Celebrating Remarkable Achievements for Thailand**. Retrieved May 29, 2024 from [https://www.who.int/thailand/news/feature-stories/detail/world-no-tobacco-day-2023-awards-celebrating-remarkable-achievements-for-thailand#:~:text=On%2031%20May%202023%2C%20the,World%20Health%20Organization%20\(WHO\).](https://www.who.int/thailand/news/feature-stories/detail/world-no-tobacco-day-2023-awards-celebrating-remarkable-achievements-for-thailand#:~:text=On%2031%20May%202023%2C%20the,World%20Health%20Organization%20(WHO).)